No 1718.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

[illegible] COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franco door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG, 14 DECEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 13 December.

[illegible] heeft de Tweede Kamer het ont[illegible] wet tot verhooging van de Staatsbegrooting van 1851 met *f* 600,000 ten behoeve van de droogmaking van het Haarlemmermeer, met algemeene stemmen aangenomen. Te dier gelegenheid zijn door eenige sprekers verschillende belangen behandeld, die met de droogmaking van het Haarlemmermeer in verband staan.

De heer Metman heeft geklaagd 1° over den vertraagden verkoop der drooggemaakte landerijen. Wij zien die vertraging onder vele opzigten met leede oogen aan, vooral ook om der gezondheidswille der in den omtrek van het Haarlemmermeer verblijvende bevolkingen. Tot dusverre moge den algemeenen gezondheidstoestand door de droogmaking geene groote schade zijn toegebragt; de stoornis zal evenwel niet uitblijven, als de gronden braak blijven liggen. De heer Gevers van Endegeest moge verzekeren, dat hier gelukkiglijk, in zoo verre zulks den gezondheidstoestand betreft, door de natuur is aangevuld, wat door de kultuur nog niet is kunnen worden aangebragt; namelijk dat het onkruid er overal welig en hoog opschiet, zoodat indien van den eenen kant daardoor de grond in goede hoedanigheid verliest, hij van den anderen kant daardoor onttrokken wordt aan het gevaar van verpestende uitwazemingen te geven. Wij vernemen die verzekering van den heer Gevers van Endegeest, die prezident is der Meer-kommissie, niet zonder genoegen, ofschoon zij ons niet volkomen bevredigt. Door het onkruid toch wordt het gevaar wel verminderd, maar niet geheel weggenomen. 2° klaagt de heer Met[illegible] Leiden kontra den Staat, de regering moest die procedure sterker doorzetten. 3° over den hoogen waterstand in Rhijnland. Hij hoopt dat het stoomgemaal nabij Gouda spoedig moge in werking worden gebragt, en geeft zijne overtuiging te kennen, dat andere waterschappen, die eveneens door het Haarlemmermeer zijn beschadigd en die van het stoomgemaal op de Gouwe geen voordeel zullen genieten, insgelijks regt hebben op de ondersteuning der regering. Ten slotte vraagt de spreker welke maatregelen van algemeen belang er door de regering genomen zijn, of zullen worden genomen, met betrekking tot de scheiding tusschen Noord- en Zuid-Holland, tot de indeeling in de gemeenten, en tot voordeel van den algemeenen gezondsheidstoestand.

De heer Gevers Deynoot bemerkt met leedwezen, dat er een te kort van *f* 165,000 in het verschiet is. Ongetwijfeld is een te kort altijd zeer onaangenaam. Maar wij zijn het met den minister van Binnenlandsche Zaken eens, dat op een zoo groot, langdurig, en moeijelijk werk, als de droogmaking van het Haarlemmermeer is, een te kort van *f* 165,000 al zeer gering moet worden geacht; men zou reden gehad hebben om een veel grooter te vreezen. — Dezelfde spreker kan moeijelijk ge[illegible], dat het stoomgemaal aan de Gouwe te plaatsen, te [illegible] kunnen dienen, om water te lossen en water [illegible] wordt [illegible] door zijn naamgenoot, den heer Gevers van Endegeest, stellig verzekerd.

De heer van der Linden had twee aanmerkingen in de [illegible]vergadering. Op de eerste, de aflossing der geldleening, zal hij niet terug komen; want het tijdstip, tot aflossing bepaald, is verstreken. Maar in de tweede plaats bespreekt hij breedvoerig Rhijnlands verslimmerden watertoestand bezuiden den Rhijn. Aan een gedeelte daarvan kan hulp worden gebragt door het stoomgemaal aan de Gouwe, op welks spoedige tot stand brenging hij krachtig aandringt; maar een ander gedeelte, dat niet op de Gouwe uitwatert, heeft ook regt op ondersteuning.

Nadat de heer Reinders de meening had geuit, dat de gerezene bezwaren omtrent den waterstand, gemakkelijk kunnen worden verholpen door verbreeding der sloten, en kleinere afvoeringsmiddelen, en de heer Wintgens op de noodzakelijkheid had gewezen, dat ook de polders benoorden den Rhijn, gelijk de zuidelijke, aan een verpligt peil behoorden te worden onderworpen, komt de heer Thorbecke aan het woord.

De minister verklaart dat de bezwaren, die den verkoop der drooggemaakte landerijen hadden verhinderd, en waaronder de procedure met de stad Leiden moet worden gerekend, zijn uit den weg geruimd, en dat de verkoop nu spoedig voortgang zal hebben; hij beklaagt zich ook over den tragen gang der aanhangende proceduren met de stad Leiden; hij blijft op bespoediging aandringen, en verklaart dat hij zijne verantwoordelijkheid niet gedekt zou achten, als hij toeliet dat door de procedure vertraging in den verkoop der landerijen werd veroorzaakt. 2° Wat de waterschap van Rhijnland betreft, de regering zal van hare zijde doen wat vereischt zal worden om aan de geopperde bezwaren te gemoet te komen. Maar Rhijnland moet van zijne zijde medewerken; en het punt der doormaling van de polders benoorden den Rhijn, waarop de heer Wintgens heeft gewezen, is iets dat zeer in aanmerking dient te komen. 3° Op de vragen van den heer Metman antwoordend, zegt de minister, dat de provinciale scheiding en indeeling in gemeenten alleen is uit te voeren op het terrein zelf. Voor het onderzoeken van den gezondheidstoestand is eene kommissie benoemd; zij heeft haar rapport nog niet uit kunnen brengen, omdat haar onderzoek niet tot genoegzame rijpheid is gekomen. Eindelijk, met de aflossing der schuld zal in het volgend jaar een aanvang worden gemaakt.

De heer Gevers van Endegeest voegt daarbij nog onder andere aanmerkingen, waarvan sommige door ons reeds zijn vermeld, dat de droogmaking van het Haarlemmermeer ook geschied is in het belang van de omliggende thans klagende landerijen, die in het Haarlemmermeer allen een gemeenschappelijken vijand hadden; 2°. dat de klagten niet van overdrijving zijn vrij te pleiten, dewijl de hooge waterstand niet alleen moet worden toe[illegible] aan het natte jaargetij, dat overal elders, ook buiten ons vaderland, hoog water en overstroomingen heeft veroorzaakt. Eindelijk tracht hij aan te toonen, dat de werken in het Meer druk worden doorgezet.

Er ontstaat eene woordenwisseling over de vraag of en in hoeverre de hooge waterstand in de klagende streken aan de droogmaking van het Haarlemmermeer moet worden toegeschreven. De heeren van der Linden, Metman en Poortman komen op tegen de beweering van den heer Gevers van Endegeest, die verklaart niet te ontkennen, dat de droogmaking schadelijk heeft gewerkt op den hoogen waterstand der bedoelde polders; maar tevens volhoudt dat veel daaraan is toe te schrijven aan dit exceptionneel natte jaargetij.

Daarna is de beraadslaging gesloten en het eenig artikel aangenomen.

Heden vangt de Tweede Kamer aan met de beraadslaging over de konversiewet.

Wij hebben onlangs (in ons Nommer 1714) een enkel der gevaren aangewezen, waaraan zich elke onbeperkte Alleenheerscher ziet blootgesteld. Nog andere klippen zijn er, waarop hij schipbreuk kan lijden, wanneer hij zich met onbegrensde magt bekleed ziet; wanneer geenerlei regten in eenig zelfstandig Staatsligchaam een verdediger bezitten tegenover altijd mogelijk misbruik van magt en altijd mogelijke schending van regten, en wanneer hij zich onbeperkte heer en meester gevoelt onder omstandigheden als die, waarin Frankrijk niet alleen, maar waarin met Frankrijk nog een groot gedeelte van Europa tegenwoordig verkeert. Zeggen wij het vrijmoedig, het terrein der algemeenheden verlatende en onze aandacht bepalende tot de beginselen, waarop Lodewijk Napoleon, bij de aanbieding der keizerlijke waardigheid, verklaarde zijne regering te willen vestigen, zeggen wij het vrijmoedig, tot het koesteren van welke vrees men eenigermate geregtigd is, ook met betrekking tot de maatregelen, die hij nemen zal, ten behoeve der hulpbehoevenden.

Liefde tot hen, liefde tot de hulpbehoevende klasse zal, zeide hij, een der grondzuilen zijn van zijne regering. Wie zou het misprijzen, neen, wie aan zulk een voornemen zijne levendigste toejuiching onthouden kunnen? Een slecht gouvernement, een gouvernement zonder hart en zonder ingewanden is het, dat, hetwelk den blik afgewend houdt van dat talrijkste en veelzins ongelukkigste gedeelte der maatschappij, dat van de vruchten der beschaving niets kent dan den nijd en de wangunst en den wrok, welken hun aanblik in zijn gemoed verwekt, en dat onder zoo vele opzigten als gelijkstaande met de slaven der oud-heidensche maatschappij mag beschouwd worden. Een gouvernement, dat zijn pligt begrijpt, zal de Godsdienst en het menschelijk gevoel vrijlaten, aanmoedigen, behulpzaam zijn, om alle middelen in het werk te stellen, opdat ten minste de lichtstraal der hope de sombere woningen der hulpbehoevenden verklare en vervrolijke; en, zijn eigen middelen aan de Godsdienst en het menschelijk gevoel ontoereikend om het edel doel, dat zij beoogen, te verwezenlijken, dan zal een gouvernement, dat ook de hulpbehoevenden beschouwt als een onderdeel van het groote aan zijne zorgen toevertrouwde geheel, liefderijk aanvullen wat anderzins ontbreekt ter verbetering van hunnen toestand. Een gouvernement, dat in de betrachting van dezen pligt ten aanzien van de hulpbehoevenden nalatig zich betoont, behoeft er zich niet over te verwonderen, wanneer het op den dag des gevaars de laagste klasse der maatschappij met verwoedheid tegen zich ziet opstaan. Wanneer het aan de Godsdienst en het individueel menschelijk gevoel niet vrij gelaten heeft, hunne beste krachten ten bate der hulpbehoevenden in het werk te stellen, en het daarenboven zijne ziel gesloten heeft gehouden voor den nood van dezen, dan kan het niet bevreemden, dat zij, dat de hulpbehoevenden, door haat en vijandschap tegen de maatschappij verteerd worden, en op den dag, waarop zij aangevallen wordt, zich scharen onder de bloedroode vaan van hen, die het gansche maatschappelijk gebouw in eene puinhoop zouden willen verkeeren.

Doch, rust op elk gouvernement de verpligting zich aan het lot der hulpbehoevenden ernstig te laten gelegen [illegible], en te zorgen dat zij uit den ongelukkigen toestand opgebeurd worden, waarin zij blootstaan aan de inwerking van allerlei verderfelijke invloeden — niets moeijelijker van den anderen kant, voor elk gouvernement, dan in deze den voorzigtigen middelweg te bewandelen. Want, kan het grovelijk zondigen door koude onverschilligheid ten opzigte der hulpbehoevenden, niet minder rampzalig kan zijne dwaling zijn, wanneer het zich verpligt, wanneer het zich geroepen acht, als opperste armverzorger zich geldend te maken; wanneer het zich geroepen acht, zelf zich in de eerste plaats het lot der hulpbehoevenden aan te trekken, hen van de noodige middelen van bestaan te voorzien, hun goede woningen te bezorgen, hun arbeid te verschaffen, met een woord, hun van de zorg des levens te ontheffen, om die zorg voor hen op zijne schouders te nemen. Behoeven wij nog te zeggen, welk het eigentlijk karakter is van eene aldus begrepen en in toepassing gebragte Staatszorg? van welke theorien zij de vrucht is? tot welke maatschappelijke rampen zij onvermijdelijk leiden moet? Zooveel zij genoeg, dat, wanneer een absoluut gouvernement, bij miskenning der regten van de kerkelijke en bijzondere liefdadigheid, zich als opperste armverzorger geldend maakt; wanneer het, om ons van eene bekende uitdrukking te bedienen, het armwezen regelt als eene publieke dienst, en willekeurig over de bezittingen der meer bemiddelde staatsburgers beschikt, ten einde aan elk en een iegelijk „werk naar krachten en voedsel naar honger" te verschaffen, dat het alsdan op weg, neen, dat het alsdan druk bezig is om de droombeelden van Louis Blanc te verwezenlijken, en uit dien hoofde geen anderen naam verdient dan die van een socialistiesch gouvernement. De goede God verhoede, dat eene verkeerd begrepen liefde tot de hulpbehoevende klassen aan het gouvernement van Lodewijk Napoleon immer dien smaadnaam waardig make. Ontkend echter kan het moeijelijk worden, dat het hem geene geringe inspanning zal kosten, om, oppermagtig als hij is en het welzijn der hulpbehoevenden beoogende, tusschen de klippen van het Socialismus de Staatshulk onbeschadigd heen te sturen.

Aan de door den heer d'Israëli aangeboden begrooting kunnen de volgende kurieuze cijfers worden ontleend:

Het gezamenlijk inkomen der lagere geestelijkheid van de Engelsche Staatskerk bedraagt slechts £ 5,400,000.

De bisschoppen, dekens en andere hoogwaardigheidsbe[illegible]

kleeders der Kerk genieten de voordeelen van een aantal lukratieve posten, zoodat zij met hetgeen zij van staatswege ontvangen, een ontzettend groot inkomen hebben. De Bisschop van Londen geniet een rijks-inkomen, volgens de begrooting, van 9.000 £ Het heet dat deze som het derde is van de renten van de wijk Paddington, die vroeger slechts 27.000 £ opbragten. Doch thans leveren die renten ongeveer 200.000 £ op, zoodat de prelaat daarvan minstens 66.000 £ (792,000) geniet, ofschoon voor zijne bezoldiging 9000 £ op het budget zijn uitgetrokken.

De *Morning Advertiser* berigt dat hij de Anglikaansche geestelijkheid op het gloeijend terrein der cijfers; een vinnigen oorlog zal aandoen.

Men leest in het *Journal de Bruxelles*:

»Alle berigten die wij ontvangen, magtigen ons te zeggen dat de door de Kamers goedgekeurde konversie in België volkomen zal gelukken. De toestand der fondsenmarkt bewijst het bovendien. De renteniers zijn tegen het remboursement voor een langen tijd gewaarborgd, indien zij de nieuwe 4½ pCt. aannemen; en zij hebben de kans, zoo niet de zekerheid, van eene vermeerdering van kapitaal. Trouwens in 1844 heeft in ons land, en later in Frankrijk, de ondervinding geleerd dat na eene konversie de fondsen gewoonlijk op nieuw rijzen. Zoo de rentenier, daarentegen wil rembourseren, dan mist hij het voordeel om tot 1 Mei een intrest van 5 pCt. te blijven genieten; hij is aan kosten blootgesteld; zijn kapitaal kan eenigen tijd renteloos blijven, en het zal hem misschien bezwaarlijk vallen het weder te beleggen tenzij op min gunstige voorwaarden.

»Deze waarheden worden algemeen begrepen. De konversie, die met de daad vooral door de overgroote meerderheid in zekeren zin aangenomen was, zal zonder moeite noch schokken tot stand komt."

Heden zijn over Triëst de O. I. berigten van het laatst van Oktober hier ter stede aangekomen. Wij hebben echter onze brieven en dagbladen, die ons gewoonlijk over Marseille geworden, nog niet ontvangen.

Z. M. heeft benoemd tot ontv. der dir. bel. en acc.: te Voerendaal c. a. (Limburg), W. M. D. van Wely; te Batenburg (Gelderland), L. H. J. Thissen; te St. Anna Parochie c. a. (Friesland) J. M. Koolstra, tot surnumerairen: J. E. C. Sida, te 's Bosch; J. Dufour, te 's Gravesande; F. W. J. H. Tengbergen, te Tiel; J. J. van Baab van Canstein, te Nijmegen; P. A. Rendorp, te Veenendaal; G. H. van Vladeracken, te Hoorn; J. Indeweij, te 's Gravenhage; G. K. van den Santheuvel, te 's Gravenhage; A. van der Minne, te Rotterdam; J. Burgerhoudt, te Schiedam; H. C. van der Feen, te Middelburg; J. H. Simon, te Leeuwarden; J. C. van Alderwerelt Houtman, te Arnhem; M. M. J. van den Bergh, te Deventer; J. E. Westenberg, te Zwolle; F. A. Vos, te Rotterdam; H. J. W. Oosting, te Assen, en E. L. H. Janssens, te Roermond.

Bij het wapen der artillerie: bij den staf, tot kapt. 3e kl. P. C. Swaving; bij het reg. veld-artillerie, tot 1e luitenant F. J. C. Broers; bij het 2e reg. vesting-artillerie, tot kapt. 3e kl. A. A. Keizer en P. S. Mommers; tot 1e luitenant L. E. E. Bolomey en M. J. van Nieuwkuijk; bij het 3e reg. id. tot kapt. 3e kl. J. G. J. van Oldenbarneveld genaamd Witte Tullingh; tot kapt. 3e kl. E. O. K. van Ingen.

Z. M. heeft den heer W. P. Knaepen erkend als vice-konsul van den Kerkelijken Staat voor Rotterdam en omliggende havens.

Bij den minister van Finantiën is ontvangen eene som van ƒ22,37½, door een onbekende, onder het postmerk Eindhoven van den 7 dezer, ter voldoening van aan 's Rijks schatkist verschuldigd successieregt, ingezonden.

Op den 9 Dec. 1852 is door den minister van Binnenl. Zaken aan den heer Marcellis Huijge, kommissionair te Lage Zwaluwe, voorloopig en tot wederopzegging vergund eene schroefbootdienst tusschen Rotterdam en Gent (België) in werking te brengen.

'sGRAVENHAGE, 12 Dec. Den 9 dezer is op het *Huis ter voort*, bij deze residentie, in den ouderdom van 79 jaren overleden de heer H. C. van der Houven, kommandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw, Staatsraad in buitengewone dienst, oud lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, en lange jaren president van de Nederl. Handel-maatschappij.

— Met genoegen verneemt men, dat door den heer J. H. van Lennep onderscheidene oudheidkundige voorwerpen, die op den bodem van het Haarlemmermeer gevonden zijn, zijn aangekocht en aan het Rijks-Museum van oudheden te Leiden vereerd geworden.

— In het vorig jaar werden op de Veluwe, in de nabijheid van Velp, eenige gouden armbanden en ringen gevonden, voorzeker van Skandinavischen of Frankischen oorsprong, daar soortgelijke in geen enkel museum van oudheden aangetroffen worden. Zij werden aan ons gouvernement ter koop aangeboden voor eene som van ƒ 200 boven de metallieke waarde, maar waarschijnlijk wegens den geldelijken toestand van 's lands kas van de hand gewezen. Zoodra deze omstandigheid aan het Pruissisch gouvernement bekend geworden is, heeft hetzelve den heer Olfers, inspekteur-generaal der museums in het koningrijk Pruissen, gemagtigd om deze voorwerpen aan te koopen, ten gevolge waarvan zij thans het sieraad van het Berlijnsch museum van oudheden uitmaken.

STATEN-GENERAAL.

EERSTE KAMER.

Zitting van Zaturdag, 11 December.

In deze zitting zijn ingekomen de navolgende door de Tweede Kamer aangenomen wets-ontwerpen, namelijk:

dat tot regeling der kosten van ontvangst van belastingen door het Rijk voor de provinciën en gemeenten, en door de gemeenten voor het Rijk geïnd;

dat tot bewaring van de oude hypotheek-registers;

dat tot bekrachtiging van provinciale belastingen in Zeeland;

dat aanwijzende de middelen tot dekking der uitgaven begrepen in de staatsbegrooting voor 1853; en

dat tot vaststelling der afzonderlijke begrooting van de uitgaven wegens den arbeid der gevangenen over 1853.

De Kommissie van Rapporteurs voor het wets-ontwerp tot regeling van het koloniaal batig slot over 1850 heeft haar verslag ter tafel gebragt. De beraadslagingen over dat wets-ontwerp, alsmede die over dat tot regeling der uitgaven voor het Pensioenfonds van Burgerlijke Ambtenaren voor 1853, waaromtrent in de vorige zitting verslag is uitgebragt, zullen gehouden worden op Dingsdag aanstaande den 14den dezer, des namiddags ten twee ure.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Zaturdag, 11 December

In deze zitting zijn achtereenvolgens aangenomen:

het wets-ontwerp tot vaststelling der afzonderlijke begrooting van de uitgaven wegens den arbeid der gevangenen over 1853;

de konklusiën der rapporten genomen door de Kommissiën in wier handen gesteld waren de overeenkomsten met Keur-Hessen, Bremen en Hamburg gesloten tot wederkeerige uitlevering van boosdoeners, alsmede der overeenkomst tusschen Nederland en België aangegaan tot verbinding der beide Rijken door ijzeren spoorwegen; en

het wets-ontwerp tot verhooging van hoofdstuk V der staatsbegrooting van 1851 (bijdrage ten behoeve van het speciaal fonds voor de kosten van droogmaking van het Haarlemmer-Meer).

De Kommissie in wier handen gesteld is de beantwoording van het rapport vroeger uitgebragt omtrent het regerings-verslag wegens den staat der overzeesche bezittingen (West-Indië) over 1849, heeft haar rapport ter tafel gebragt. De beraadslagingen over de konklusie zullen later plaats hebben.

Zitting van Maandag 13 December.

Heden is het [illegible] aangenomen met 46 tegen 8 stemmen. De diskussie over de konversie is vervolgens aangevangen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN

FRANKRIJK.

PARIJS, 11 Dec. De *Moniteur* bevat heden o. a. de volgende belangrijke besluiten:

1°. Een dekreet waarbij de civile lijst hersteld wordt, zullende het bedrag daarvan nader door den Senaat worden geregeld. Thans is echter reeds bepaald, dat daarbij de kroon- en bijzondere domeinen hersteld zullen worden, alsmede dotatiën in roerende en onroerende goederen, waarvan men de opbrengst op 3 milliöen schat. Zij zullen bevatten de domeinen der kroon, de paleizen en kasteelen, de museums en bibliotheken, de fabrieken van Sèvres, Gobelins en Beauvais, alsmede de voormalige domeinen van Napoleon I, namelijk: Villeneuve Létang, Lamothe-Beuvron en la Grillière. Het onderhoud der paleizen, de bewaring der schatten, die in musea en bibliotheken opgestapeld zijn, de administratie en het toezigt over al die inrigtingen, zal de civile lijst 7½ millioen frs. kosten, die dus niet meer door de schatkist zullen behoeven te worden bestreden.

2°. Een dekreet houdende eene nadere konventie tusschen de regering en de bank voor krediet op vast goed, waarbij haar kapitaal tot op 60 mill. frs. verhoogd wordt, en de Staat haar eene som van 10 mill. francs verzekert, en

3°. Een dekreet, waarbij worden benoemd tot kommandeurs van het legioen van eer: de heeren Fould, minister van staat; Abbatucci, groot zegelbewaarder; Ducos, minister van koloniën; de Persigny, minister van binnenlandsche zaken, landbouw en koophandel; Fortoul, minister van openbaar onderwijs en eeredienst; Billault, president der wetgevende vergadering, Rouher, sektie-president bij den staatsraad; de Royer, prokureur-generaal te Parijs; Daviel, prokureur-generaal te Rouaan, de Thorigny, staatraad en Ferdinand Barrot, staatsraad.

4°. Een dekreet, waarbij een aantal militairen wordt begiftigd met de militaire medaille of benoemd tot ridders van het legioen van eer.

— De *Moniteur* berigt de inname van Laghouat in Algerie door gen. Pelissier.

— Tot groot-officier van het legioen van eer is benoemd de graaf Walewski, gezant van Frankrijk te Londen.

— Bij het keizerlijk besluit van den 8 dezer is bij de regtsgeleerde fakulteit te Parijs een leerstoel tot onderwijs in de Instituten van Justinianus opgerigt, ter vervanging van den leerstoel voor het konstitutioneel regt, welke thans open staat en afgeschaft wordt. Deze maatregel is, blijkens de ministerieele voordragt, genomen ten einde aan het onderwijs in het Romeinsche regt eene voor het belang der jeugd en der wetenschap wenschelijke ontwikkeling te geven, terwijl de onderwerpen voor wier behandeling de leerstoel van konstitutioneel regt bestemd was, deels behooren tot de vergelijkende historie der staatsinstellingen, welke in de scholen niet te pas komt, deels tot de kennis van het Fransche staats- en administratief regt, waarvoor bij al die fakulteiten afzonderlijke leerstoelen zijn.

— Het *Journal des Débats*, berigt dat aan de Parijsche beurs niets met zekerheid bekend is omtrent het plan eener nieuwe konversie van Fransche staatsschuld, hetwelk aan het gouvernement wordt toegeschreven; hoewel het gerucht daarvan staand houdt, en op den koers der Fransche fondsen invloed uitoefent.

— Uit Madrid wordt van den [illegible] Dec. gemeld, dat onmiddelijk na de ontvangst der berigten van de afkondiging des Keizerrijks, de ministerraad vergaderde; er werd besloten Napoleon III onverwijld als Keizer te erkennen, en nog dien dag vertrok een kourier, om aan den gezant te Parijs zijne nieuwe geloofsbrieven over te brengen.

— De Drusen hebben, volgens berigten uit Konstantinopel, beloofd zich te onderwerpen. De Turksche troepen wenden zich thans tegen de Bedouinen nabij Tiberias.

Rusland, de beschermer van Montenegro, heeft aan den Vladik Daniel Petrowich Negorh, toegestaan alleen het burgerlijk en militair hoofd van zijnen Staat te zijn, en voor de bisschoppelijke waardigheid, die vroeger met die van Vladik vereenigd was, een geschikt persoon te kiezen uit eene aanzienlijke familie des lands. Rusland heeft tevens de onafhankelijkheid van Montenegro erkend. Ook Oostenrijk zal weldra, ten spijt van de Porte, dit voorbeeld volgen.

Er heerscht thans een volkomen vredebreuk tusschen Montenegro en Turkije. De Montenegrijnen hebben de vesting Zabliak ingenomen, die slechts 50 huizen telt, maar een gewigtig strategisch punt is.

MADRID, 6 Dec. De dagbladen bevatten heden geen nieuws van eenig staatkundig belang.

— De door onze regering openbaar gemaakte ontwerpen, tot [illegible] behalve hetgeen daarvan reeds is medegedeeld, onder anderen de volgende bepalingen:

»De Katholieke Apostolische en Roomsche godsdienst is, met uitsluiting van alle andere, de godsdienst der Spaansche natie.

»De Wetgevende Magt wordt door den Koning met de Cortes uitgeoefend. De Koning en elk der Wetgevende Ligchamen kan wets-voorstellen doen.

»Geene belasting mag opgelegd, noch geheven worden zonder magtiging bij eene wet. De algemeene begrooting der staatsuitgaven en inkomsten geldt niet voor een bepaald tijdsbestek, maar voortdurend: er kan geene verandering in gebragt worden dan bij eene wet. Jaarlijks zullen aan de Cortes de rekeningen der staatsuitgaven en inkomsten ter goedkeuring worden voorgelegd.

»De Cortes bestaan uit twee Wetgevende Ligchamen, onderling in magt gelijk, den Senaat en de Kamer der Afgevaardigden. De Senaat bestaat uit erfelijke leden, uit leden door geboorte en uit leden voor het leven; zij worden door den Koning benoemd. Eene wet bepaalt de vereischten en de vormen der benoeming tot Senaatslid. De zonen van den Koning en van den vermoedelijken troonopvolger zijn door geboorte Senaatsleden van hun vijf en twintigste levensjaar af. De Senaat doet uitspraak op aanklagten der Kamer van Afgevaardigden tegen de ministers, en omtrent zware vergrijpen tegen 's Konings persoon of waardigheid, of tegen de veiligheid van den Staat.

»De leden van den Senaat en van de Kamer van Afgevaardigden kunnen wegens gevoelens en stemmen, door hen in deze hunne betrekking uitgebragt, niet worden vervolgd; zij mogen niet in eene strafvervolging betrokken, noch van de persoonlijke vrijheid beroofd worden, tenzij het ligchaam waarvan zij leden zijn, het vooraf of, destijds niet vergaderd zijnde, later goedkeure.

»De persoon des Konings is geheiligd, onschendbaar en onverantwoordelijk. Alleen de ministers zijn verantwoordelijk. In spoedvorderende gevallen mag de Koning de bepalingen der wetgevende magt vooruitloopen, mits hij aan de Cortes in hunne eerstvolgende vergadering de genomen maatregelen tot onderzoek en goedkeuring voorlegge. Al wat de Koning, in de uitoefening zijns gezags beschikt of beveelt, moet worden onderteekend door den minister tot wiens bevoegdheid de zaak behoort. De Koning roept de Cortes bijeen, minstens eenmaal in elk jaar; hij kan de Kamer van Volksafgevaardigden ontbinden, doch moet dan binnen zes maanden tijds eene andere Cortes-vergadering doen zamenkomen. De Koning maakt oorlog en vrede; doch onderwerpt vervolgens de daartoe betrekkelijke stukken aan het oordeel der Cortes.

[illegible] behoeft magtiging bij de wet om een offensief verbond en handelsverdragen, alsmede verdragen tot geldelijke ondersteuning eener vreemde mogendheid te bekrachtigen; zoo ook om de kroon neder te leggen. Een huwelijk aangaande, behoeft de Koning de voorafgaande goedkeuring der Cortes op de huwelijks-voorwaarden; zoomede de troonopvolger. Elk geschilpunt van feitelijken of regterlijken aard betreffende de troonopvolging zal bij eene wet worden beslist.

»Aan al de tot de *grandezza* of den hoogen Spaanschen adel behoorende personen, komt het erfelijk lidmaatschap des Senaats toe, wanneer zij uit eigen hoofde *grande* van Spanje zijn, in Spanje of uit Spanjaarden geboren, 25 jaren oud en voor minstens 30,000 realen in de grondbelasting zijn aangeslagen.

»De Kamer van Volksafgevaardigden bestaat uit 171 leden, elk in een kiesdistrikt door onmiddelijke keuze benoemd. Om verkiesbaar te zijn, moet men in Spanje of uit Spanjaarden geboren en 30 jaren oud wezen, en sedert 2 jaren 3000 realen in de direkte belastingen [illegible] 2000 realen, indien van die som een vierde, of 1050 realen, indien deze geheele som voor grondbelasting is betaald. Geestelijken zijn niet verkiesbaar, noch militairen in werkelijke dienst, noch regterlijke ambtenaren, noch ambtenaren die, hun ambtelijk verblijf niet te Madrid houdende, met minder dan 30,000 realen bezoldigd zijn.

»Kiezers zijn de honderd vijftig personen die in het kiesdistrikt het hoogst in de direkte belastingen aangeslagen, en minstens sedert twee jaren in eene der gemeenten van het kiesdistrikt gevestigd zijn.

»Aan de ministers wordt in de vergadering van den Senaat en in die der Kamer van Volksafgevaardigden het woord gegeven, zoodra zij het verlangen, en zonder dat zij hunne beurt behoeven af te wachten; doch zij mogen niet medestemmen, zelfs niet wanneer zij leden zijn van het ligchaam, hetwelk tot stemming geroepen wordt.

»Niemand mag met verbeurdverklaring zijner goederen worden gestraft. Geen Spanjaard mag van zijn eigendom worden ontzet, dan wanneer zulks bewezen is voor het algemeen belang dienstig te zijn, en na behoorlijke schadeloosstelling te hebben ontvangen.

»Het gouvernement kan in elk oord der monarchie de wetsbepalingen tot verzekering der persoonlijke vrijheid, tijdelijk buiten werking stellen, wanneer het dit voor het behoud der openbare orde en der algemeene veiligheid noodig acht; wanneer het zulks daartoe niet genoegzaam acht, kan het elk oord in staat van beleg [illegible]

— Den 4den dezer bedroeg het in cassa der bank van San Fernando 92.000.000 realen; de portefeuille 151.191.569; aan billetten in cirkulatie 120.000.000, en aan rekening courant 68.500.000.

ENGELAND.

LONDEN, 11 Dec. Gisteren is in het Huis der Gemeenten in komité beraadslaagd over het budget. Het eerst kwam in beraadslaging de belasting op de huizen. Onderscheiden voorname sprekers voerden toen het woord, zoowel over het in beraadslaging zijnde onderwerp, als over het geheele financiële stelsel van het bewind; het werd door sommige leden hevig bestreden, door anderen daarentegen verdedigd. De diskussie werd eindelijk tot Maandag verdaagd.

— De *Morning Advertiser* berigt, op grond van een brief uit Australië, dd. 3 Sept., dat er onlangs wederom rijke goudlagen, in den omtrek van Sydney, ontdekt zijn. Die mijnen moeten al de overige in rijkdom overtreffen.

— Ter beurze heerschte heden eene zekere sensatie wegens het berigt, dat er naar Portsmouth bevel is gezonden onderscheidene oorlogschepen gereed te houden om zee te kiezen. Men denkt dat zij een kruistogt naar de Middellandsche Zee zullen doen, en dat die expeditie betrekking heeft op de aangelegenheden van Spanje.

— Blijkens den laatsten wekelijkschen staat der bank was het bedrag der biljetten in circulatie met £ 20,805 en de voorraad van haar edel metaal met £ 100,667 vermeerderd, in vergelijk der vorige opgave.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 11 Dec. De Groote Raad van het Zwitsersche kanton Bern, heeft een wets-ontwerp, dat zeer beperkende bepalingen heeft, ten aanzien der drukpers, met 90 tegen 43 stemmen aangenomen.

— De prins van Pruissen is gisteren hier afgestapt, komende van Koblenz.

— Men schrijft uit Frankfort. De handwerkslieden uit Nassau hebben van hunne regering bevel ontvangen, om [illegible] verwijl Zwitserland te verlaten. Het schijnt alzoo dat omtrent deze, door al de Duitsche regeringen in het geheim een gemeenschappelijk besluit is genomen.

— De Koning van Wurtemberg heeft den 8sten dezer door zijn eersten kamerheer den Franschen gezant doen gelukwenschen met de troonsverheffing van Napoleon.

— De Koning van Zweden neemt in beterschap toe, er worden geen bulletins meer uitgegeven.

BERLIJN, 11 Dec. Heden heeft de nieuwe Oostenrijksche gezant, graaf von Thun, zijne geloofsbrieven aan den Koning overhandigd, nadat de baron v. Prokesch Osten zijn brieven van terugroeping had ingediend.

— De zitting der Eerste Kamer leverde heden niets belangrijks op.

WEENEN 10 Dec. Dezer dagen is aan de redakteurs der meest gelezene dagbladen bevolen ten aanzien van het huwelijk van Keizer Napoleon met de Prinses Wasa met omzigtigheid te werk te gaan.

— Er zijn verscheidene koeriers over deze stad naar Konstantinopel vertrokken, met protesten tegen het verbod aan de Europesche stoomschepen, om den Bosporus binnen te loopen. Ook van wege Oostenrijk is zulk een protest afgezonden.

— De laatste mededeelingen uit Berlijn verzekeren, dat, ten gevolge van de laatste met Oostenrijk plaats gehad hebbende onderhandelingen, de instandhouding van het tolverbond als zeker moet geacht worden. Het Weener kabinet zou van zijne eischen, ten opzigte eener eigenlijke tolvereeniging, hebben afgezien. Dit alles klinkt zeer fraai, maar schijnt zeer voorbarig te zijn, daar men bij ondervinding weet, dat wel in Pruissen, maar niet in Oostenrijk eene wankelende politiek te huis behoort.

ITALIE.

De *Constitutionnel* berigt dat hare redaktie in andere handen is overgegaan. De heeren Amédée en Cesena en Granier de Cassagnac zijn de hoofd-redakteurs, terwijl van de oude redaktie de heeren Jules Burat, Henry Cauvain en L. Boniface, sekretaris, aan het blad blijven medewerken.

Uit Turin is een buitengewoon koerier vertrokken, belast met het overbrengen der nieuwe brieven, waarbij de markies de Villamarina als gevolmagtigd minister van Sardinië bij den Keizer geakkrediteerd wordt, terwijl kolonel Barman, zaakgelastigde van den Zwitserschen bond, bereids zijne nieuwe geloofsbrieven als zoodanig den keizer overhandigd heeft.

De minister Demargherita heeft in de zitting van den Senaat van Sardinië, op den 6 dezer, ingediend een zeer uitvoerig rapport betrekkelijk het wets-ontwerp op het burgerlijk huwelijk. Er werd besloten, dat het wetsontwerp zou gedrukt worden, terwijl de diskussie, op acht dagen na de ronddeeling van het rapport aan de leden der vergadering, bepaald is.

Brieven uit Florence bevestigen dat aldaar vele arres[illegible] komplotten, waarin zelfs aanzienlijke personen betrokken zijn. Men zegt dat Engelsche invloed hieraan niet vreemd is.

Uit Napels wordt berigt dat de policie aldaar eene gevaarlijke zamenzwering tegen het leven des Konings had ontdekt, waaraan vele aanzienlijke personen deel hadden. Men sprak ook van een gevonden helsch werktuig. De *Assemblée Nationale* trekt dit berigt in twijfel en noemt het naar alle waarschijnlijkheid valsch.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 12 December.

BEVALLEN (10 Dec.): M. van Elden, geb. Hagedoorn, Z. — T. S. Kiehl, geb. Sabiairolles, Z.

OVERLEDEN (7 Dec.): P. A. Bossetti, 24 j. — (8 Dec.): J. [illegible] Brand, 75 j. — J. H. van Blitterswijk, 21 j.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 11 Dec. Belg. leen. 2½ pc. 57½; 1840, 5 pc. 99¼; 1848, 99¼; 1852, —; Spanje 1 pc. 23⅜; Binnenl. 3 pc. 43¾; Rom. Leening 1835 —.

PARIJS, 11 Dec. Fransche 3 pc. 83,50; id. 4 pc. —,—; 4½ pc. 106,70; Schatk. —,—; Bank-Actien 2900,—; Belg. 1840, 5 pc. 99⅜; 1842, 5 pc. —; 4½ pc. —, 2½ pc. —; Rusland 4½ pc. —; Napels 5 pc. 100,25; Spanje, Buitenl. 3 pc. —; Binnenl. 3 pc. 44; Holl. 2½ pc. —; Piemont 1834 —,—; 1849, —,—; 1851, —,—; Haïti —,—; Rom. Leening 1850, 97.

MADRID, 5 Dec. Spanje 3 pc. 45⅜; Ardoins 1 pc. 24 9/16; Uitg. Schuld 5⅞; Comité-Bewijzen 4.

LONDEN, 11 Dec. Cons. kont. 101⅛ a 101¼; op tijd 101⅛ a 101¼; Braz. 102½ a 103½; 1829/39 102 a 103; Den. 3 pc. 84 a 86; 5 pc. 106 a 107; Ecuad. 5 a 5¼; Gren. 22¾ a 23; Uitgest. 13 a 13½; Mexiko — a —; Nieuwe 24⅜ a 24⅝; Peru 4½ pc. 105 a 106; Uitgest. 65½ a 66; Rusl. 1822 5 pc. 119⅝ a 119¾, (N.) 4½ pc. 104¼ a 105; Portugal 5 pc. 42 a 43; 4 pc. 39¾ a 40¼; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 24 a 24¼; 3 pc. 51¼ a 51½; Coup. cert. 3¼ a 3½; Passive — a —; Holl. 2½ pc. 66¾ a 67¼; id. 4 pc. 98 a 98½; Venez. 41¾ a 42¼; Uitg. 16½ a 17.

WEENEN, 10 Dec. Met. 4½ pc. 84⅜; 5 pc. 95⅛; Bank-Actien 1359.

BERLIJN, 11 Dec. Schuldbr. 3½ pc. 93⅜; Loten 148¼; Rusl. Stiegl. 4 pc. 97½; Poolsche 4 pc. 94; Loten fl. 200 22¼; id. fl. 300 159; id. fl. 500 91½; Amsterdam zigt 143⅛p, id. 2/m. 142⅜p.

HAMBURG, 11 Dec. Rusl. Eng. Leen. 112½; Stiegl. 4 pc. 91; Spanje 1 pc. 22½; Binnenl. 3 pc. 40⅝.

FRANKFORT, 11 Dec. Met. 5 pc. 81⅞; 4 pc. 64½; 2½ pc. 41½; Bank-Actien 1391; Darmst. Loten fl. 50 90½; id. fl. 25 32; Badensche Loten fl. 50, 66¾; id. fl. 35, 39; Nassausche 2¾; Holl. 2½ pc. 64⅞, Werk. Sch. 4 pc. 96¾; Syndic. 3½ pc. [illegible]

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Fonds		11 DEC. 4½ u. gebl.	13 DEC.	4 u.	gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à 2½ pCt.		65	65 1/16	65 3/16	65⅝
Dito Dito	3	77 13/16	77 13/16	77⅞	
Dito Dito	4	96 11/16	96 11/16	96¾	
Dito Obligatien O. I.	4	96⅛	95⅞	96¼	
Amortis. Syndic.	3½	94			
Handel-Maatschappij	4½				
Aand. Rijn-Spoorweg.					
Aand. Holl. S. M.		83			
Obligatien					
BELGIE, Obligatien 1844		93⅝			
Cert. bij de Belg. Bank.	2½				
Dito bij Rotsch. en Volksv			53⅝		
FRANKRIJK, Obligatien	3	77 1/16			
SPANJE Nieuwe	4	24	23 3/16	23 5/16	23 3/16
Dito	3	50¼			
Dito Binnenl. à 6/m.		43⅛	42⅞	43¼	43
Coup. Bewijzen		3 3/16	3 7/16		
Amortisable Schuld		6			
PORTUGAL te Londen	5	42 1/16	42½		
Dito Dito	4	38⅞	38½	38⅝	38⅝
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	108⅝	108¼	108½	
Dito dito 1828 en 1829		107			
Cert. bij d°. 1831 en 1833		96¼			
Dito	4½				
Dito bij *Hope*	4	91¾	91 11/16	91¾	
Dito bij *Stieglitz en C°.*		91½	91⅞		
Dito bij id. 5de Serie	4				
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6	70⅞			
Cert. van dito		71¾	71⅝		
POLEN, Certifikaten	4				
Dito Aand. à fl. 500					
Dito met Lot. 300					
AMERIKA, Bank-Actien		4 5/16			
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50 *f*					
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	78 9/16	78¼		
Dito 1847	2½	40 11/16	41	41 1/16	
Dito 1851	2½	40⅝	40⅝	40 11/16	
Dito 1849	5	91¼	91⅛	91 7/16	
Ween. Bank bij *Goll en C°.*					
Dito	4				
Letter B	5	91	91	91⅛	91⅛
Aand. met Loting fl. 500 *f*					
Nieuwe dito 250					
NAPELS, Cert. *Lamb. en Bouwer* 5 pCt.					
BRAZILIE te Londen 1824	5				
Dito Leening 1843	5				
Dito £ 200					
PERU	5½				
MEXICO Nieuwe	3	24¼	24 3/16	24¼	
VENEZUELA à £ 100	3½	41½			
GRENADA à £ 100	2				
Dito Uitgestelde		12½	12 7/16	12¼	
[illegible]					

Hollandsche fondsen waren algemeen iets williger bij veel affaire in Integr. Van Buitenl. effekten zijn Spaansche 1 pCt. en 3 pCt. cirka ¼ achteruitgegaan, op aanzienlijke verkooporders en lager afkomende koersen van Madrid. Van de andere soorten valt niets belangrijks te vermelden; alleenlijk waren Oostenrijksche bij tamelijk geanimeerden handel meer gewild.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt.; Prolongatie 2½ pCt.; Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m. *f*	55⅞	Livorno	2/m. *f*	38½
„	zigt „	56⅛	Napels	„ „	81⅛
Bordeaux	2/m. „	55¾	Petersburg	„ „	1,86
„	½/m. „	55⅞	Weenen	6/w. „	30½
Madrid	3/m. „	24½	Augsburg	„ „	35⅛
Cadix	„ „	24⅜	Frankfort	„ „	99
Sevilla	„ „	239	Hamburg	2/m. „	35⅛
Bilbao	„ „	240	„	zigt „	35⅜
Lissabon	„ „	41½	Londen	2/m. „	11,75
Porto	„ „	41½	„	zigt „	11,80
Genua	2/m. „	46¼	Rotterdam	„	[illegible]

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 12 December.

GRAANMARKT.

Tarwe tot vorige prijzen met goeden handel, verkocht in Entr.: 130 ℔ b. Pools. *f* 325; 129 ℔ dito *f* 315; 131 ℔ r. Koningsb. *f* 303; in cons.: 130 ℔ witb. Pools. *f* 340; 125 ℔ Norder *f* 258; 124 ℔ n. Vriess. *f* 260; 123 ℔ n. Groninger *f* 272.

Rogge onveranderd: 122, 123 ℔ Pruiss. *f* 214, 220; 122, 123 ℔ Odessa *f* 202, 203.

Garst prijshoudend: 109 ℔ n. fijne Deens. *f* 170.

Haver zonder handel.

Boekweit in een doen: 122 ℔ Groninger *f* 196; 118 ℔ Amersf. *f* 207.

Op 9 vaten Olie in April ek. 58; Sept. 59½ [illegible]. *Raapolie* op 6/w. *f* 33½; Vliegend *f* 32½; 4°. Dec. *f* 37[illegible]; Mei *f* 30½; Sept. *f* 34¼; Oct. *f* 34⅜; Nov. *f* 34½. *Lijnolie op 6/w.* *f* 29; Vliegend *f* 28; 4°. Maart ek. *f* 29; April en Mei *f* 29½. *Hennepolie* op 6/w. *f* 39. *Raapkoeken* per 1000 st. *f* 68, 72. *Lijnkoeken* per 104 st. *f* [illegible].

SCHIEDAM, 10 Dec. Rogge bleef ook gedurende deze week gevraagd, en tot verhoogde prijzen bij partij verkocht, zoo voor konsumptie als ter verzending. In entrepot werd afgedaan, 143/2 ℔ Riga *f* 180 1/m.; [illegible] *f* 180 1/m.; 145/2 ℔ Koersche *f* 208 6/w.; [illegible] Archangel *f* 180 1/m., *f* 185, 187 1/m.; en in konsumptie

141/2 ; 142/2 ℞ Koersche ƒ197 6/w., ƒ200 3/m.; 141/2 ℞ Archangel ƒ185 6/w.; 145/2 ℞ Arensburg. ƒ216 6/w.; 154/2 ℞ Archangel ƒ190, 191 1/m.; 142/2 ℞ Koersche ƒ204 6/w.; 141/2 ℞ Libau ƒ200, 202 6/w.; 145/2 ℞ Arensburg. ƒ220 5/w., 222 6/w., ƒ223 3/m.; 149/2 ℞ Pommer ƒ211 6/w.; 145/2 ℞ Koersche ƒ214 6/w.; 131/2 ℞ Archangel ƒ190 6/w.

Gerst. Vond tot vorige prijzen weinig kooplust; men verkocht: 133/2 ℞ Nassaudietsche ƒ180 6/w.; 134/2 ℞ Habsal ƒ200, 203 3/m.; 123/2 ℞ Archangel ƒ165 6/w.

Moutwijn. Zaturdag ad ƒ16 weinig vraag zijnde, ging Maandag op ƒ15¾ en Dingsdag ad ƒ15½ terug, Woensdag was tot verschillende verlagende prijzen veel handel. Men verkocht successivelijk ad ƒ15½, 15¼, 15, 14½ en ƒ14; gisteren verhoogde de markt van ƒ14 tot 14¼, 14½, 14¾ en ƒ15, heden alzoo geen kooplust zijnde, gaf men wederom ad ƒ14¾ af.

Jenever ƒ18,25. Amst. Proef ƒ19,50.

LONDEN, 10 Dec. *Koffij* bleef in den loop dezer week zeer kalm. *Native Ceylon* op 47 s. gehouden, met koopers tot 46 s. 6 d. *Plantage* bedong de vorige prijzen.

Suiker. *Ruwe* over het algemeen zeer stil, met staande prijzen en verminderde voorraad. Van Havana zijn twee zeilende ladingen verkocht N° 11 à 11½ tot 21 s. 4½ d. en N° 12 tot 21 s. 6 d. — *Geraffineerd.* Hollandsche *Crushed* zonder verandering.

Thee. De kooplust was zeer levendig vooral in ordinaire *Congo*, waarvoor 10¼ à 10½ d. werd betaald, zijnde 1 d. hooger.

Rijst. Bleef in de laatste dagen zeer kalm met ferme prijzen.

Peper en *Piment* iets lager.

Krenten bijna zonder omzet. Prima soort 65 s., mindere kwaliteiten zonder koopers.

Indigo was goed gevraagd en werden er 600 kisten Bengal omgezet tot 2 à 3 d. avans.

Talk flaauw en lager.

Tarwe was heden 1 à 2 s. hooger dan de vorige week. *Garst* lusteloos. *Haver* 1 s. duurder.

Veemarkt. *Runderen* waren beter gevraagd. *Schapen* en *Kalveren* lusteloos. *Varkens* onveranderd. — Aangevoerd: 1029 Runderen, 3228 Schapen en 300 Kalveren.

Hollandsche *Boter* is 4 à 6 d. gedaald.

SCHEEPSTIJDINGEN.

Het schip Nederland en Oranje, kapt. L. van der Plas, van Batavia, is, volgens partikulier berigt, heden morgen in Texel binnengekomen.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 11 Dec. H. Wegman, Capella, Samarang. - F. Sipkes, Mercurius, Tjilatjap. - P. Beyntjes, Triton, Suriname — 12 Dec. J. Verloop, Jan Pietersz Koen, Pangool. - J. Steenveld, IJstroom, Suriname. - J. A. Buykes, Raphael, Curaçao. - L. N. Lauridsen, Activ, Bilbao.

HELVOET, 12 Dec. J. Bok, Albert, Paraiba. - M. Schaap, Courier, Smirna.

BATAVIA, 7 Okt. Hensing, Abel Tasman, Rott. - [illegible], Afrika, Amst. - Rolff, Jacob Roggeveen, id. — 11 Okt. Tiesingh, Admiraal de Ruyter, id. — 13 Okt. Rosier, v. d Werf, id. — 15 Okt. v. d. Hoeven, Vrouw Johanna, Rott. - Bouten, Karel August, id. - Wap, Hendrik Jan, id. - Carst, Wilhelmina Lucia, Amst. - de Meester, Willem en Carel, id. - Parlevliet, Generaal van den Bosch, Rott. — 16 Okt. van Epen, Waterloo, Amst. - Hoek, Johanna Hendrika, id. - Esink, Jan van Brakel, Vlissingen. — 20 Okt. Welger, Veronica, id. - Noltee, J. C. J. van Speyk, Rott. — 21 Okt. van Weyland, Ida Willemina, Dordt. - Rühl, Anna Margaretha, Rott. — 22 Okt. Flens, Otto, id. — 23 Okt. Schaap, Menado, id. - Ruhaak, Noord, id. — 24 Okt. Rademaker, Amstel, Amst. — 25 Okt Broeksmit, Bato, Dordt - Jansen, Nova Zembla, Rott. - Joor, Anna Christina, Amst.

SURINAME, 22 Okt. Ouwehand, Preciosa, Amsterdam.

SOERABAYA, 19 Sept. Doeksen, Oceaan, Amst. — 27 Sept. Rietbergen, Prins Veldmaarschalk, Nederl — 8 Okt. Koens, Mary Gaddard, id. — 10 Okt. Cas, Athenian, Rott.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 24 Sept op 30° Z. Br., 21° 4' O. L.: Annie Dickson? Nederl. schip, van Batavia, 40 dagen reis — Den 9 Nov. op 9° 15' N. Br., 24° 30' W. L Johanna Cornelia, kapt. Agchenbach, van Rotterd. n. Akijab. — Kapt. Wegman, van Samarang in Texel binnen, rapporteert gepraaid te hebben: Den 10 Dec. bij Wight Twee Anthony's, kapt. Klomp, van Rott. naar Liverp.

Kapt. Sipkes qq., van Tjilatjap in Teijel binnen rapporteert gepraaid te hebben:

Den 9 Dec. bij Wight, Elisabeth van Leijden, kapt. Smits, van Amsterdam l. v. Ostende n. Livorno.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 13 Dec. in lading naar:

Keulen	J. G. Kohne, Colln N°. 19.
Mainz	B. Kierschreiber, Mainz N°. 5.
Dusseldorp Neus en Urdingen.	H. Peeters, Pompejus.
Manheim	N. Reis, Beauharnais.
Duisburg	C. Scholten, Hoffnung.

Rijnhoogte . . . KEULEN 11 Dec. 9 vt. 4½ dm.

ADVERTENTIEN.

(2466) Tot innige droefheid van mij, mijner kinderen en behuwdkinderen, overleed heden na voorzien te zijn van de Genademiddelen der H. Kerk, in den ouderdom van bijna 24 jaren, mijn geliefde jongste Zoon, PETRUS ANTONIUS LUDOVIGUS; alle degenen die den overledene gekend hebben, zullen beseffen hoezeer dit smartelijk verlies ons treft.

AMSTERDAM, Wed. P. O. BOSCETTI,
[illegible] December 1852. geb. SMIT.

Strekkende deze tot algemeene en bijzondere kennisgeving.

(2467) Heden overleed in den ouderdom van ruim 83 jaren, mijne hartelijk geliefde Grootmoeder Mejufvrouw BARTHA VAN NIMWEGEN, Weduwe van den Heer HENDRIK DE JONG. Ofschoon hare ziekte kortstondig was, mogten haar de Genademiddelen der H. Kerk nog tijdig worden toegediend.

AMERSFOORT, 10 Dec. 1852. J. A. G. DE JONG.

Eenige en algemeene kennisgeving.

(2471) DIEGENEN, welke iets te vorderen hebben van —, verschuldigd zijn aan — of papieren onder zich hebben, behoorende tot de Nalatenschap van den W.E.Gestr. Heer H. R. BECKERS, in leven Notaris te Tilburg, gelieven daarvan *binnen acht dagen vrachtvrije* opgaven of verzending te doen ten kantore van den Notaris H. A. A. WENNING te *Tilburg*.

(2461) Op eene bijzondere School der CONFERENTIE VAN DEN H. VINCENTIUS VAN PAULO, te *Bergen op Zoom*, wordt gevraagd een SECONDANT van den 3en en 4en rang, bekwaam om het Nederduitsch te onderwijzen, tegen kost en inwoning en eene jaarwedde volgens bekwaamheden. Hierop reflekteerende, gelieve zich te adresseren met *franco* brieven aan den Heer H. W. P. MORGEN, Boekhandelaar te Bergen op Zoom.

Men vraagt voor eene R. K. KOSTSCHOOL een' **R. K. SECONDANT**, in staat om het FRANSCH, HOLLANDSCH en CIJFEREN grondig te onderwijzen, waarbij de kennis van 't HOOGDUITSCH zeer ter aanbeveling en vermeerdering van Honorarium, dat van ƒ100 à 150 is, zal dienen. Men wende zich *franco* met bewijzen, aan den Heer H. J. VAN WEES, Boekhandelaar te *Breda*, onder de initialen X. Y. Z. (2470)

Op eene School bij *Oldenzaal* wordt zoo spoedig mogelijk een **ONDERWIJZER** gevraagd van den derden of vierden rang, van de R. C. Godsdienst, en bekend met de leerwijze van Prinsen. Er is overvloedig tijd tot eigen studie en ook gelegenheid tot het aanleeren van vreemde talen. Adres brieven *franco* letter W. aan het Postkantoor te Oldenzaal. (2468)

KRACHTMEEL VAN HUFELAND.

Dit Meel wordt door Professor HUFELAND voor hen, die aan tering, borstkwalen of een zwak ligchaamsgestel lijden, als een der beste voedingsmiddelen aanbevolen. Van alle zijden [illegible] een welverdiende lof toegezwaaid. Bij den Wel-Ed. Heer J. S. A. VAN ERCKELENS te Wurth, kan men de beste getuigenis hiervan bekomen. ZWEd. heeft den ondergeteekende veroorloofd zijn naam als zoodanig aan het algemeen bekend te maken.

Het is te bekomen in de onderstaande Dépôts à 60 Cts. het Pakje van 5 Ned. Oncen; te Amsterdam, bij H. H. Uloth, Zeedijk; Alkmaar, J. Muller; Bergen op Zoom, Smeltzer; Dordrecht, v. Someren Brand; Gouda, Lieth; Groningen, Houwerzijl; Grave, v. Roer; Haarlem, v. d. Schalk; Leeuwarden, Postma; Leyden, Donkersloot; Middelburg, Gudde & C°.; Nijmegen, Gebr. Zwemmelaar; Roermond, Timmermans; Utrecht, Reuzer; Vlissingen, Bebelaar, Zierikzee, la Brand; Zwolle, Brunött & C°. en bij

(2469) A. B. WOLTERS, Confiseur te Zutphen.

Tegen zeer billijke prijzen zijn bij den ondergeteekende te Koop: Geschikte **WINTER- en ZOMERRIJTUIGEN**, als: VIGILANTCOUPÉS, CALECHESCOUPÉS, BAROUCHETTES voor 4, 6 en 9 Personen, diverse PHAETONS voor 4, 6 en 9 Personen. Eene MANDEWAGEN, TILBURIJ'S, CHARRETTE en verscheidene andere meer, als mede eene ARRESLEDE voor 4 en 6 Personen, diverse RIJTUIGEN en TUIGEN; ook voor Oostersch gebruik en wat verder voor Rijtuigen of Tuigen noodig is.

Waarom hij zich ook wel aanbeveelt tot het maken van NIEUWE RIJTUIGEN, etc. en tot den verkoop van bovenstaande; belovende eene prompte en nette bediening.

MAARSSEN, November 1852. Get. G. SOEDERS,
(2425) *Hofleverancier.*

NIEUWE GOEDKOOPE MUZIEK

à 1½ en 2 Ct. de Pagina.

De Muziekale Correspondentie te 's Gravenhage,

Wijk B. 186,

heeft in minder dan **DRIE** jaren reeds meer dan **DUIZEND** diverse Muzijkwerken uitgegeven, welk getal maandelijks met 30 à 40 n i e u w e en k l a s s i e k e werken vermeerdert.

Door middel van DÉCALQUE, is die snelle uitgave mogelijk geworden.

Heeren Muzijkmeesters in het bijzonder wordt deze goedkoope Muzijk ten dienste hunner leerlingen aanbevolen.

Buiten inteekening wordt de prijs verdubbeld, *men betaalt alsdan nog niet de helft der prijs van de gewone plaatdrukmuzijk.*

Het Depôt, de Catalogus en het Prospectus zijn voorhanden te *Amsterdam* bij L. ROMIJN in de Kalverstraat en B. EISENDRATH O. Z. Voorburgwal, N°. 216., en voorts bij de correspondenten in alle steden van het Rijk. (2291)

(2427) Bij alle Kath. Boekhandelaren zijn voorhanden, Prospectus en Bestellinglijsten van het zoo even, bij J. G. MEIJER te Arnhem verschenen:

J. M. HAUBER'S
Gebedenboek voor Katholijken;

naar de 18e Hoogduitsche uitgave, bewerkt door H. J. HOLTERMAN, in leven R. K. Pr., met hooge kerkelijke goedkeuring, 620 bladz. in kl. 8°. Prijs ƒ2.00.

Hoewel HAUBER reeds in veler handen en [illegible] bekend is, willen wij door een kort uittreksel der beoordeeling van het geachte Tijdschrift *de Katholiek* destijds reeds aan den 2en druk te beurt gevallen, den onbekenden eenige meerdere waarborg geven, dat het »*een voortreffelijk*" boek is.

Na een kort overzigt van den Hoofd-inhoud zegt beoordeelaar: »Er is hier alzoo voorraad van gebeden en »oefeningen voor alle behoeften van het godsdienstige »leven, welke rigting dit ook nemen moge of genomen »hebben. Geen staat, geen toestand, geene omstandig»heid, waarin het gebed of kracht, of, troost of leni»ging kan schenken, is voorbij gezien. De Katholiek »behoeft slechts HAUBER'S gebedenboek ter hand te ne»men, en hij zal een voor zijnen toestand passend gebed, »dikwijls meerdere gebeden, kunnen vinden." — »De »gehalte van den aangeboden voorraad is kernachtig, en »tevens zeer geschikt om de teederste gevoelens [illegible] »vrucht op te wekken en te vermeerderen.

Het uiterlijke beantwoordt mede aan het innerlijke. Papier en druk zijn uitnemend; 4 keurige, expresselijk daartoe vervaardigde staalgravuren en een fraai bewerkte Gothische titel, in goud- en kleurendruk, versieren het schoone boek, 't welk door de prijsvermindering met ƒ1.— nu zoo goedkoop is (ƒ4 hoogstens in beste banden), dat het voor ieder toegankelijk is.

Als **St. NICOLAAS- en NIEUWJAARS-GESCHENKJES** neem ik de vrijheid, H. Geestelijken [illegible] aan te bevelen:

HET GODSDIENSTIG HANDBOEKJE VOOR ARMEN EN BEHOEFTIGEN, bevattende korte onderrigtingen, overwegingen en gebeden op de voornaamste feestdagen des jaars, en over de godsdienstwaarheden, meerdere nuttige wenken en troostgronden voor armen en lijdenden, in linnen bandjes à 50 Cents.

HET BROODGELOOF, of Waarschuwingen tegen verzaking des geloofs voor stoffelijke belangen, door een R. K. Pastoor. Prijs 30 Cents.

Beide werkjes, met kerkelijke goedkeuring, zijn uitmuntend ter algemeene verspreiding, 't ware wenschelijk, dat ze bij rijk en arm, en vooral bij de laatsten, die buitendien zoo vele beproevingen te overwinnen hebben, zooveel mogelijk gevonden werden.

H. Geestelijken en de Leden der Vereeniging genieten eene aanzienlijke prijsvermindering, mits men ten minste 10 Ex. te gelijk neme.

Bij den Uitgever dezer Courant zijn nog verkrijgbaar:

LESSEN en EVANGELIEN

GELIJK DEZELVE DOOR HET GANSCHE JAAR ONDER DE [illegible] GELEZEN WORDEN.

OP NIEUW VERTAALD

DOOR

M. A. VAN STEENWIJK, Pastoor te [illegible]

[illegible] Verbeterde Uitgave.

Het is bekend, dat in de eerste uitgave van dit werk vele onnaauwkeurigheden waren ingeslopen, welke alle in deze uitgave VERBETERD zijn, zoodat men thans dit werk als een der beste Evangelieboeken kan beschouwen, terwijl het zich ook bijzonder aanbeveelt door duidelijken druk, en versierd is met eenen fraaijen titel in staal gegraveerd.

NB. De prijs van de eerste uitgave was [illegible] ƒ2. Deze kost thans ƒ1.80, kunnende dezelve mede in verschillende soorten van banden [illegible]everd worden.

Nog is mede verkrijgbaar:

GRADUALE ROMANUM, Compleet met 29 Missen en **ANTIPHONARIUM ROMANUM**, beide in Kwarto. De prijs van het Graduale is ƒ24 en van het Antiphonarium ƒ15 gebonden in juchtlederen banden met koperen sloten.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.